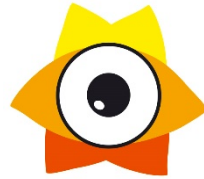

Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących
im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
ul. Kamiennogórska 16, 54-034

Program Profilaktyki Szkoły Ponadgimnazjalnej

Zatwierdzony na Radzie Pedagogicznej
31 sierpnia 2016 r.

Wrocław, sierpień 2016 r.

Zespół redakcyjny: Anna Rubin, Anna Szustakiewicz, Lucyna Walków, Ilona Jarecka, Agata Gołębek, Teresa Żelechowska

Współpraca z zespołem redakcyjnym: Dorota Błażków, Anna Dancewicz, Małgorzata Flakiewicz, Maciej Graf, Wacław Falkowski, Urszula Dudczak, Tomasz Urbańczak, Grzegorz Kwiatkowski

WSTĘP

Nowy Program Profilaktyki Szkoły Ponadgimnazjalnej powstał w oparciu o istniejące dwa Programy: Rządowy program na lata 2014–2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła” oraz Rządowy program wspomaganie w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach - „Bezpieczna +”. Dodatkowo zostało uwzględnione Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Ponadto przeprowadzono diagnozę (dotyczącą profilaktyki) w grupie rodziców, uczniów oraz nauczycieli i wychowawców. Ta diagnoza uwidoczniała różne problemy występujące wśród młodzieży szkoły ponadgimnazjalnej. I tak -uwzględniając dodatkowo wnioski z zespołów wychowawczych oraz zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej - wyłonionych zostało 16 obszarów profilaktyki, w których należy podjąć odpowiednie działania. Program uwzględnia specyfikę Ośrodka - jest zatem skierowany do realizacji zarówno przez nauczycieli jak również wychowawców Internatu pracujących z młodzieżą ponadgimnazjalną. Wśród wyznaczonych obszarów profilaktyki- dwa obszary tj. Profilaktyka i higiena oczu oraz Wady postawy- nie wynikają z diagnozy problemów lecz podyktowane są potrzebami uczniów z dysfunkcją wzroku oraz uczniów ze niepełnosprawnością sprzężoną (niepełnosprawność ruchowa).

Dodatkowo został opracowany obszar dotyczący bezpieczeństwa fizycznego.

Program powstawał przez okres jednego roku dzięki pracy zespołu redakcyjnego oraz poszczególnych osób, które opracowywały dane obszary profilaktyki.

Każdy obszar zakłada określone działania. Dodatkowo wymienione zostały szczegółowe sposoby realizacji wszystkich działań.

PROBLEMY WYSTĘPUJĄCE W SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ

1. Zaburzenia emocjonalne (słaba odporność psychiczna, niska samoocena, słaba odporność na stres, samotność, depresje, zaburzenia odżywiania się, tendencje do samookaleczenia się, apatia)
2. Obniżona kultura osobista uczniów i stosowanie wulgaryzmów w mowie codziennej
3. Zakłócenia w procesie prawidłowej komunikacji
  - a) brak umiejętności odmawiania (asertywność)
  - b) nieumiejętność nawiązywania bliskich relacji z innymi
4. Agresja (różne formy w tym agresja słowna i autoagresja)
5. Cyberprzemoc
6. Zaniżona frekwencja uczniów – wagary, opuszczanie lekcji, spóźnianie się na lekcje
7. Trudności w nauce i lekceważenie obowiązków szkolnych, słaba motywacja do nauki
8. Podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych:
  - a) eksperymentowanie ze środkami uzależniającymi: papierosy, alkohol, dopalacze, narkotyki,
  - b) niekontrolowane używanie mediów i Internetu (telefony komórkowe, smartfony, tablety, komputery)
9. Zaburzenia zdrowego stylu życia, a zwłaszcza zaburzenia odżywiania: otyłość, anoreksja, bulimia
10. Unikanie zajęć z wf
11. Problemy zdrowotne (choroby serca, choroby zakaźne: HIV/AIDS, HPV/rak szyjki macicy)
12. Zachowania społeczne (kłamstwo, nieodpowiedzialność, nieobowiązkowość, kradzież)
13. Nieznajomość prawa
  - a) odpowiedzialność prawna za zakup alkoholu dla osób nieletnich
  - b) odpowiedzialność prawna za palenie wyrobów tytoniowych w miejscach objętych zakazami
14. Zagrożenie przynależności młodzieży do sekt
15. Niebezpieczeństwo wykluczenia oraz bierności i niezaradności życiowej

OBSZARY PROFILAKTYKI:

1. Dbłość o zdrowie i kondycję psychiczną
2. Budowanie pozytywnej relacji w grupie rówieśniczej (szkoła i internat) - kreowanie przyjaznego środowiska w Ośrodku
3. Przeciwdziałanie agresji i przemocy (w tym cyberprzemocy), promowanie bezpieczeństwa w sieci
4. Nauka szkolna i systematyczne uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych i poza-lekcyjnych
5. Zapobieganie absencji szkolnej
6. Zapobieganie negatywnym zachowaniom uczniów
7. Przeciwdziałanie wykluczeniu – poprzez wspieranie procesu integracji społecznej i zawodowo-edukacyjnej.
8. Profilaktyka i higiena oczu - proces zwiększania świadomości dotyczącej własnych możliwości wzrokowych i wykorzystania wzroku w życiu codziennym
9. Profilaktyka uzależnień
10. Kształtowanie zachowań pożądanych (edukacja społeczno-prawna)
11. Kształtowanie świadomości i odpowiedzialności w sferze rozwoju seksualnego człowieka
12. Edukacja prozdrowotna
13. Wady postawy – działania rehabilitacyjno-rewalidacyjne w ramach zajęć korekcyjno-kompensacyjnych
14. Zwiększanie aktywności fizycznej uczniów
15. Zapobieganie przynależności do sekt
16. Zwiększenie bezpieczeństwa fizycznego uczniów

CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI

Cele główne:

- Zapobieganie wszelkim przejawom: niewłaściwych zachowań, postaw, patologii społecznej,
- Kształtowanie zachowań pozytywnych i propagowanie zdrowego trybu życia,
- Poszerzanie wiedzy z zakresu profilaktyki,
- Reagowanie na pojawiające się zagrożenia

Cele szczegółowe:

- Pomoc w kształtowaniu i rozwijaniu umiejętności społecznych i psychologicznych,
- Kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnych dla zdrowia psychicznego
- Kształtowanie umiejętności planowania i spędzania czasu wolnego w sposób konstruktywny,
- Dostarczanie rzetelnych informacji na temat konsekwencji używania środków psychoaktywnych, skutków zachowań ryzykownych,
- Reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych ,
- Pomoc w organizowaniu pierwszego kontaktu ze specjalistą

SPODZIEWANE EFEKTY

1. Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności radzenia sobie z dużym napięciem emocjonalnym, ze stresem, z trudnymi sytuacjami życiowymi
2. Ukształtowanie postaw społecznie pożądanych, nastawionych na szacunek do drugiego człowieka i współdziałanie z innymi
3. Zbudowanie przyjaznych relacji pomiędzy uczniami
4. Utrzymanie wizerunku przyjaznej i bezpiecznej szkoły oraz przyjaznego i bezpiecznego internatu
5. Zminimalizowanie agresji w szkole i w internacie (w tym agresji słownej i wulgaryzmów)
6. Wzrost świadomości i wiedzy na temat zjawiska cyberprzemocy - zminimalizowanie zjawiska cyberprzemocy
7. Poprawa frekwencji uczniów na lekcjach, w tym na zajęciach Wychowania Fizycznego
8. Zwiększenie poziomu wiedzy uczniów, rozwój ich zdolności oraz zainteresowań
9. Stworzenie warunków dla uczniów i rodziców do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Ośrodku oraz pomoc w korzystaniu z opieki specjalistów poza Ośrodkiem
10. Wzrost świadomości i wiedzy na temat uzależnień
11. Wyposażenie uczniów w odpowiednią wiedzę i umiejętność dbania o własne zdrowie fizyczne i psychiczne
12. Przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu osobistym, społecznym i zawodowym

PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Statut DSOSW nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
2. Program Wychowawczy dla szkół ponadgimnazjalnych w DSOSW nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
3. Regulamin Wychowanka Internatu Uczniów Szkół ponadgimnazjalnych w DSOSW nr 13 dla Niewidomych i Słabowidzących im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu
4. Regulamin rozliczania uczniów z godzin nieobecności na zajęciach szkolnych w szkołach ponadgimnazjalnych Ośrodka
5. Rządowy Program na lata 2014–2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”
6. Rządowy program wspomagania w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach - „Bezpieczna +”
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z późn. zm.);
10. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.);
11. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2013 r. poz. 1340, z późn. zm.);
12. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.);
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz. 1375);
14. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 298);
15. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.);
16. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28);
17. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 r. poz. 332);
18. Konwencja o prawach dziecka, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.);
19. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzoną w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).
20. Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011–2016;
21. Rządowy Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”;
22. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego;

23. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
24. Program Ograniczenia Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

OBSZARY PROFILAKTYKI:

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
1.	Dbalność o zdrowie i kondycję psychiczną	1. Rozpoznawanie u uczniów potrzeb natury psychicznej i emocjonalnej	<ul style="list-style-type: none"> - Obserwacja, - Rozmowa, - Wywiad psychologiczny i pedagogiczny, - Badanie testowe, - Konsultacje psychologa i pedagoga z nauczycielami i wychowawcami internatu, - Indywidualna diagnoza psychologiczna
		2. Ustalenie sposobów pomocy	<ul style="list-style-type: none"> - Terapia indywidualna - Konsultacja z lekarzem psychiatrą - Wywiad rodzinny - Propozycje terapii specjalistycznej - Udzielenie konkretnych wskazówek adresów, pomoc w zorganizowaniu spotkań ze specjalistami poza Ośrodkiem, stały monitoring i wsparcie w przebiegu leczenia
		3. Współpraca z rodziną	<ul style="list-style-type: none"> - Gotowość do pomocy rodzinie w różnych zakresach jej potrzeb psychologicznych (w szczególności udzielenie natychmiastowej pomocy w nagłych przypadkach interwencyjnych) - Pozostawanie w stałym kontakcie z rodziną, udzielanie informacji np. na temat różnych placówek w miejscu zamieszkania, zachęcanie do korzystania z pomocy, kontakt z tymi organizacjami lub placówkami - Monitorowanie przebiegu ewentualnej pomocy

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		4. Działania wychowawczo-profilaktyczne wychowawców klas i grup	Rozmowa, pogadanka, dyskusja w grupach (wyposażenie uczniów w wiedzę na temat zdrowia psychicznego)
		5. Zorganizowanie warsztatów dla uczniów zainteresowanych różnymi problemami	Konkretne warsztaty: <ul style="list-style-type: none"> - Komunikacja międzyludzka, nawiązywanie konstruktywnych relacji - Radzenie sobie z asertywnym odmawianiem oraz nabywanie asertywnych umiejętności w życiu codziennym - Stres i jego objawy, sposoby obniżania poziomu stresu, poznawanie konkretnych technik radzenia sobie ze stresem, poznawanie mechanizmów działania stresu - Budowanie poczucia własnej wartości, odkrywanie zalet, akceptacja słabych stron, optymalne wykorzystanie swojego potencjału - Realizacja własnych planów, świadome podejmowanie decyzji, podejmowanie osobistej odpowiedzialności za własne życie, uczenie się pozytywnego myślenia w perspektywie przyszłości, nastawienie optymistyczne, ulokowanie odpowiedzialności we własnym „ja”
		6. Działania interwencyjne- szczególnie w stanach kryzysu psychicznego	<ul style="list-style-type: none"> - Natychmiastowe reagowanie na zdarzenia i sytuacje zagrażające bezpieczeństwu w szkole i w internacie - Zapewnienie pomocy uczniom i ich rodzinom w stanach kryzysu psychicznego
2.	Budowanie pozytywnej relacji w grupie rówieśniczej (szkoła i internat)- kreowanie przyjaznego	1. Działania wychowawców klas i grup w internacie	<ul style="list-style-type: none"> - Imprezy Ośrodka (Otrzęsiny w internacie, Rajd do Wojnowic itp.), - Prowadzenie godzin wychowawczych- szczególnie na

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
	Środowiska w Ośrodku		<p>początku roku szkolnego w celu zintegrowania zespołu klasowego,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spotkania grupy w internacie w celu lepszego wzajemnego poznania się wychowanków, - Świątowanie urodzin i imienin w klasie i w grupie internatowej,
		2. Praca pedagoga i psychologa	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie spotkań pedagoga z uczniami (szczególnie klas I-szych) na godzinach wychowawczych oraz z wychowankami grup w internacie (zajęcia warsztatowe z elementami socjoterapii), - Rozmowy indywidualne (pedagoga, psychologa) z uczniami, którzy potrzebują wsparcia w zakresie relacji w grupie rówieśniczej,
		3. Współpraca nauczycieli i wychowawców z pedagogiem i psychologiem	<ul style="list-style-type: none"> - Zgłaszanie problemów-przez nauczycieli i wychowawców- do pedagoga i psychologa dotyczących złego samopoczucia uczniów w ośrodku, - Kształcenie umiejętności rozwiązywania konfliktów rówieśniczych na drodze mediacji rówieśniczych oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych
		4. Dodatkowe działania	<ul style="list-style-type: none"> - Działalność Rzecznika Praw Ucznia, - Współpraca z pielęgniarką, - Praca Samorządu Szkolnego oraz Młodzieżowej Rady Internatu
3.	Przeciwdziałanie agresji i przemocy (w tym cyberprzemocy),	1. Zapobieganie wszelkim przejawom agresji w szkole i w internacie	- Szkolenia dla nauczycieli i wychowawców dotyczące problematyki agresji i przemocy;

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
	promowanie bezpieczeństwa w sieci		<ul style="list-style-type: none"> - Znajomość sytuacji rodzinnej i zdrowotnej uczniów; - Przestrzeganie norm, zasad i reguł obowiązujących w Ośrodku dotyczących agresji, przemocy i cyberprzemocy; - Monitoring wizyjny, dyżury podczas przerw; - Udzielanie wsparcia potencjalnym ofiarom przemocy; - Prowadzenie działań integrujących wychowanków
		2. Nauka rozwiązywania konfliktów i problemów bez używania siły fizycznej i wulgaryzmów	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia psychoedukacyjne; - Realizowanie dostępnych programów profilaktycznych;
		3. Reagowanie na konflikty i przemoc między uczniami.	<ul style="list-style-type: none"> - Korzystanie z opracowanych procedur postępowania ; - Współpraca nauczycieli i wychowawców; <ul style="list-style-type: none"> - zespół do spraw pomocy psychologiczno –pedagogicznej; - rozmowy z pedagogiem i psychologiem szkolnym - zespoły wychowawcze; - współpraca z policją;
		4. Wdrażanie do bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni.	<ul style="list-style-type: none"> - Uświadamianie podstawowych zasad bezpieczeństwa w sieci (netykieta); - Informowanie o zagrożeniach wynikających z użytkowania internetu; - Rozwijanie kompetencji radzenia sobie z zagrożeniami cyfrowymi; - Zabezpieczenie i kontrola szkolnej sieci poprzez programy filtrujące oraz monitoring w pracowniach komputerowych; - Podejmowanie akcji zbiórki niepotrzebnych urządzeń cyfrowych na cele charytatywne;
		5. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z Radą Rodziców - Spotkania indywidualne z rodzicami;

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			<ul style="list-style-type: none"> - Wywiadówki; - Informowanie o szkoleniach, warsztatach i programach dla rodziców.
4.	Nauka szkolna i systematyczne uczestnictwo w zajęciach lekcyjnych i poza-lekcyjnych	<p>1. Zapoznanie uczniów i rodziców ze Statutem Ośrodka, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania, przedmiotowym systemem oceniania, zasadami funkcjonowania Dziennika Elektronicznego, Regulaminem Wychowanka Internatu Szkół Ponadgimnazjalnych, Programem Profilaktyki,</p> <p>2. Diagnozowanie indywidualnych możliwości i uzdolnień uczniów</p> <p>3. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Omówienie przepisów na lekcjach wychowawczych, organizacyjnych, spotkaniach z rodzicami oraz w grupach internatowych - Przestrzeganie i egzekwowanie ww. zapisów przez wszystkie podmioty - Zapewnienie dostępności wspomnianych dokumentów (<i>strona internetowa Ośrodka, biblioteka, agendy</i>) - Zapoznanie się z informacjami zawartymi w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, w opini i zaleceniach Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz w Indywidualnym Programie Edukacyjno–Terapeutycznym (IPET) - Stała, wnikliwa obserwacja i analiza uzdolnień oraz możliwości uczniów przez nauczycieli w trakcie zajęć i poza nimi, - Przekazywanie uwag/spostrzeżeń o uczniach na Zespołach Pomocy Pedagogiczno-Psychologicznej, Wychowawczych, Przedmiotowych - Umożliwienie pomocy zarówno dla uczniów zdolnych jak i słabych - Prowadzenie z uczniami zajęć za temat skutecznych metod i technik uczenia się, planowania nauki i gospodarowania czasem wolnym przez pedagoga, psychologa, wychowawców w ramach zajęć psychoedukacyjnych, godzin wychowawczych, jak i w internacie

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			<ul style="list-style-type: none"> - Wykrywanie trudności w nauce i problemów wychowawczych przez grono pedagogiczne poprzez diagnozę wstępną, końcową i sprawozdanie wychowawcze - Rozmowy z rodzicami - uświadamianie konieczności przeprowadzenia badań w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, poradnictwo w sprawie metod postępowania z dziećmi mającymi trudności w nauce - Dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, - Stosowanie zasady indywidualizacji metod pracy - Otoczenie uczniów pomocą psychologiczno-pedagogiczną - organizowanie zajęć: <ul style="list-style-type: none"> - dydaktyczno – wyrównawczych - rewalidacyjnych <ul style="list-style-type: none"> * orientacja przestrzenna * rehabilitacja wzroku - rozwijających uzdolnienia - specjalistycznych <ul style="list-style-type: none"> * socjoterapeutycznych * logopedycznych - Prowadzenie konsultacji dla uczniów przez nauczycieli w szkole - Konsultacje/systematyczne spotkania z psychologiem, pedagogiem szkolnym I doradcą zawodowym - Korzystanie z terapii zewnętrznych
		4. Dbanie o atrakcyjność procesu dydaktycznego – zainteresowanie uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie interesujących lekcji metodami aktywizującymi - Stosowanie nowoczesnych środków dydaktycznych oraz odpowiednich zasad pedagogicznych

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		5. Motywowanie do systematycznego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach oraz nabywania wymaganego poziomu wiedzy i umiejętności	<ul style="list-style-type: none"> - Indywidualizacja zajęć do dysfunkcji ucznia zgodnie z zaleceniami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej - Monitorowanie absencji - Obowiązek zaliczania materiału z lekcji, na której uczeń ma nieobecność nieusprawiedliwioną - Ograniczenie liczby dopuszczalnego zgłaszania nieprzygotowania do zajęć w semestrze: 1 np – dla 1-3 godzin lekcyjnych w tygodniu; 2 np – gdy są 4-5 godziny lekcyjne w tygodniu - Stawianie plusów za aktywność na lekcji - Nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności (laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą ocenę klasyfikacyjną semestralną/roczną; świadectwa z biało-czerwonym paskiem) - Wnioskowanie o przyznanie stypendiów za bardzo dobre wyniki w nauce - Właściwa organizacja czasu i miejsca przeznaczonego na naukę własną w internacie - Korzystanie podczas nauki w internacie z pomocy wychowawców, organizowanie pomocy koleżeńskiej - Zajęcia rewalidacyjne dla uczniów, którzy mają problemy w nauce - Indywidualne rozmowy ucznia z nauczycielem, wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, wychowawcą w internacie, - Kontakt z rodzicami - Angażowanie młodzieży do udziału w przedsięwzięciach szkolnych (wolontariat, Samorząd Uczniowski, koła zainteresowań, konkursy, zajęcia sportowe)

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		6. Monitorowanie postępów w nauce	<ul style="list-style-type: none"> - Systematyczna kontrola osiągnięć uczniów - Rozmowy nauczycieli, wychowawców, pedagoga z uczniami mającymi złe wyniki w nauce oraz z ich rodzicami - Wymiana informacji nt. uczniów między nauczycielami a wychowawcami oraz wspólne uczestniczenie w Zespołach Wychowawczych oraz Konferencjach Klasyfikacyjnych - Pisemne zawiadamianie rodziców o zagrożeniach oceną niedostateczną lub naganną na miesiąc przed klasyfikacją półroczną lub roczną - Organizowanie półwywiadówek i wywiadówek
		7. Diagnozowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> - Dobre poznanie ucznia, jego środowiska rodzinnego, rówieśniczego, ograniczeń psychofizycznych - Rozmowy z uczniem, rodzicami/opiekunami, wychowawcami, nauczycielami, kolegami - Stwarzanie atmosfery otwartości i zaufania, - Pielęgnowanie dobrych relacji uczeń-nauczyciel
		8. Rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań stosownie do zamiłowań i uzdolnień ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - Wspieranie indywidualnych zdolności uczniów przez organizowanie dodatkowych zajęć, kół zainteresowań - Zachęcanie do udziału w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych - Wskazywanie możliwości zawodowych na zajęciach z doradcą zawodowym.
		9. Przygotowywanie uczniów do osiągnięcia jak najlepszych wyników z egzaminów maturalnych i zawodowych	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie dodatkowych zajęć przygotowujących do egzaminów np. konkursy zawodoznawcze (w szkole i na zewnątrz), przygotowanie i przeprowadzenie diagnoz w formie podobnej do egzaminów - Organizowanie szkoleń dla uczniów klas maturalnych i

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			ostatnich klas Zasadniczych Szkół Zawodowych dotyczących procedur egzaminacyjnych - Przeprowadzanie egzaminów próbnych
		10. Stałe podnoszenie kwalifikacji przez nauczycieli	- Wzbogacanie i doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli poprzez udział w różnego rodzaju szkoleniach w ramach Wewnątrzszkolnego Doskonalenia Nauczycieli, na Radach Pedagogicznych i w innych formach doskonalenia zawodowego nauczycieli - Lekcje i zajęcia otwarte
5.	Zapobieganie absencji szkolnej	1. Zapoznanie z obowiązującymi uregulowaniami dotyczącymi nieobecności na zajęciach szkolnych (ustawa o systemie oświaty, Statut Ośrodka, Regulamin rozliczania uczniów z godzin nieobecności na zajęciach szkolnych w szkołach ponadgimnazjalnych Ośrodka	- Przedstawienie tych zagadnień na lekcjach wychowawczych i na spotkaniach z rodzicami
		2. Uświadamianie wpływu frekwencji na poziom wiedzy a także innych zagrożeń wynikających z wagarowania	- Przedstawienie uczniom konsekwencji wynikających z opuszczania zajęć lekcyjnych oraz korzyści z systematycznego uczęszczania na lekcje - Poruszanie tego tematu podczas rozmów z rodzicami - Nieklasyfikowanie z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania - - Możliwość zdawania egzaminu klasyfikacyjnego w przypadku długiej usprawiedliwionej nieobecności
		3. Wyrabianie dyscypliny	- Skrupulatne, systematyczne rozliczanie uczniów przez

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			<p>wychowawców ze spóźnień oraz opuszczonych godzin lekcyjnych i praktyk zawodowych</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spóźnienie powyżej 15 minut traktowane jest jako godzina nieobecności - Stosowanie środków dyscyplinujących przez wychowawcę klasy - Przestrzeganie formy, terminów i zasad usprawiedliwiania nieobecności - Powiadamianie przez wychowawcę pedagoga szkolnego o niespełnianiu obowiązku nauki , który podejmuje dalsze działania dyscyplinujące ucznia - Comiesięczna analiza frekwencji w każdej klasie
		4. Ustalanie przyczyn dużej ilości spóźnień lub absencji nieusprawiedliwionej	<ul style="list-style-type: none"> - Indywidualne, interwencyjne rozmowy między uczniem a wychowawcą klasy/pedagogiem/Dyrektorem szkoły - Współpraca z rodzicami - Współpraca z wychowawcami internatu
		5. Powiązanie nieusprawiedliwionej absencji z obniżeniem oceny z zachowania	Naliczanie punktów ujemnych: za spóźnienie - minus 1 punkt, za nieusprawiedliwioną nieobecność na zajęciach szkolnych – minus 3 punkty
		6. Nagradzanie klas o najlepszej frekwencji	Przyznanie nagrody Dyrektora Szkoły dla klas o najniższej liczbie godzin nieusprawiedliwionych w semestrze
6.	Zapobieganie negatywnym zachowaniom uczniów	1. Zdefiniowanie zachowań i postaw pożądanych oraz nieakceptowanych u uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie uczniów i rodziców z listą określonych zachowań, za które przewidziane są nagrody lub kary (znajomość Statutu Ośrodka) - Obowiązywanie punktowego systemu wystawiania ocen z

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			zachowania
		2. Uświadamianie uczniom, jak są postrzegani i oceniani	<ul style="list-style-type: none"> - Wyrażanie opinii i uwag (w postaci notatek w dzienniku i przekazów ustnych) na temat zachowania uczniów w szkole i poza nią przez: wychowawców klas i grup, nauczycieli, specjalistów, innych pracowników, samego ucznia i innych uczniów, Samorząd Uczniowski - Podawanie przez wychowawcę raz w miesiącu do wiadomości ucznia opisu jego postawy i zachowań oraz ilość uzyskanych za to punktów dodatnich lub ujemnych - Wystawianie ocen na podstawie Regulaminu Ocen z Zachowania - Egzekwowanie zapisu w Statucie dotyczącego kar i nagród za określone zachowania
7.	Przeciwdziałanie wykluczeniu – poprzez wspieranie procesu integracji społecznej i zawodowo- edukacyjnej.	1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na pomoc i informacje przydatne do planowania kariery edukacyjno-zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> - Ankiety zainteresowań. - Testy preferencji zawodowych. - Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami - Kwestionariusze kompetencji uniwersalnych. - Bilans umiejętności zawodowych. - Zgłaszanie potrzeb uczniów i rodziców z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego przez: wychowawców klas i grup
		2. Pomoc w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej.	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć aktywizujących. - Wskazywanie źródeł dodatkowej, informacji o edukacji i rynku pracy. - Pomoc w formułowaniu realnych i świadomych celów edukacyjno-zawodowych uczniów.

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			- Pomoc w opracowywaniu Indywidualnych Planów Działania.
		3. Działania mające na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnozowanie możliwości i potrzeb w zakresie edukacji i zatrudniania osób z niepełnosprawnością. - Wspieranie uczniów i absolwentów w procesie aplikowania na oferty pracy. - Wsparcie uczniów podczas rekrutacji do wybranych szkół. - Organizowanie praktyk zawodowych - Wycieczki zawodoznawcze
		4. Tworzenie warunków do rehabilitacji zawodowej i społecznej uczniów i absolwentów	<ul style="list-style-type: none"> - Zaspakajanie potrzeb uczniów na wiedzę dotyczącą zatrudnienia i rehabilitacji. - Przygotowywanie uczniów do pełnienia roli pracownika w powiązaniu z obowiązującym prawem i zachodzącymi zmianami. - Wspieranie aktywności uczniów w kierunku zawodowym i edukacyjnym poprzez doradztwo i różnego rodzaju treningi umiejętności. - Wspieranie i wskazywanie możliwości zdobywania dodatkowych kwalifikacji i doświadczeń. - Współpraca w ramach projektów aktywizacji zawodowej realizowanych przez organizacje pozarządowe. - Organizowanie spotkań z przedstawicielami środowisk akademickich, organizacji pozarządowych, otwartego i chronionego rynku pracy. - Wspieranie absolwentów w realizacji celów edukacyjnych i zawodowych. - Wspieranie grup i instytucji działających na rzecz integracji osób z niepełnosprawnością oraz ich otoczenia

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			- Promowanie i wspieranie szkoleń oraz warsztatów skierowanych do różnych grup społecznych.
		5. Poszerzenie wiedzy o instytucjach i organizacjach wspierających funkcjonowanie osób z niepełnosprawnością w życiu codziennym i zawodowym,	- Organizowanie spotkań z organizacjami pozarządowymi. - Przekazywanie informacji o aktualnie realizowanych projektach wspierających osoby z niepełnosprawnością. - Udział w wydarzeniach organizowanych przez lokalną społeczność na rzecz osób z niepełnosprawnością.
		6. Zwiększanie szans edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych wzrokowo.	- Doksztalcanie kadry pedagogicznej w zakresie tyflopedagogiki i tyfloinformatyki. - Doposażenie pracowni szkolnych i gabinetów specjalistycznych w nowoczesne pomoce szkolne, dydaktyczne i rehabilitacyjne. - Uczestniczenie w programach i inicjatywach zwiększających dostęp do edukacji i zatrudnienia. - Tworzenie kierunków i profili kształcenia zgodnie z potrzebami rynku pracy.
8.	Profilaktyka i higiena oczu - proces zwiększania świadomości dotyczącej własnych możliwości wzrokowych i wykorzystania wzroku w życiu codziennym	1. Poznanie dokumentacji medycznej uczniów	- Analiza dokumentacji medycznej uczniów - Wzajemna wymiana informacji nauczycieli, specjalistów i rodziców dotycząca stanu zdrowia uczniów - Wzajemne przekazanie informacji dotyczących przeciwwskazań do wysiłku (ważne w niektórych wadach refrakcji i chorobach somatycznych).
		2. Podstawowe zasady higieny pracy wzrokowej i ochrony oczu – dobór pomocy optycznych i nieoptycznych.	- Rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami i prawnymi opiekunami. - Właściwe dbanie o pomoce optyczne i okulary korekcyjne.

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		3. Regularne wizyty kontrolne u lekarza okulisty.	<ul style="list-style-type: none"> - Wdrażanie do korekcji okularowej lub soczewki kontaktowe – plusy i minusy jednych i drugich – nauczyciele, wychowawcy. - Współpraca z optykiem. - Poznanie i stosowanie podstawowych zasad właściwego zakrapiania oczu i zakładania soczewek kontaktowych. - Udzielanie wsparcia uczniom w trudnych sytuacjach zdrowotnych, systematyczne kontakty z rodzicami uczniów. - Pomoc w podnoszeniu poczucia własnej wartości i samoakceptacji w warunkach inwalidztwa,
		4. Wpływ palenia papierosów na funkcjonowanie wzroku. Napoje energetyzujące a prawidłowe widzenie.	<ul style="list-style-type: none"> - Pogadanki na godzinach wychowawczych lub zastępstwach. - Rozmowy indywidualne z uczniami.
		5. Minimalizowanie problemów związanych z pracą na komputerze.	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z nauczycielami informatyki – wdrażanie zasad prawidłowej pracy przy komputerze - obserwacja ucznia na lekcji
		6. Znaczenie właściwego oświetlenia podczas pracy wzrokowej (czytanie, pisanie) oraz wpływ właściwego oświetlenia podczas oglądania telewizji na męczliwość oczu.	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmowy indywidualne z rodzicami i prawnymi opiekunami ucznia – poznanie możliwości stworzenia właściwego miejsca pracy wzrokowej
		7. Znaczenie ochrony oczu przed słońcem, wiatrem i kurzem. Zespół suchego oka.	<ul style="list-style-type: none"> - Indywidualna rozmowa z uczniem. - Wskazówki praktyczne zalecane przy niektórych chorobach oczu, poznanie zasad właściwego odżywiania i diety bogatej w witaminy i kwasy omega-3, produkty szkodliwe.

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		8. Kosmetyki do makijażu i demakijażu – alergię.	- Uświadomienie konsekwencji używania kosmetyków przeterminowanych lub używanie ich wspólnie z innymi osobami - wychowawca
9.	Profilaktyka uzależnień	1. Wzmacnianie poczucia własnej wartości, budowanie adekwatnej samooceny uczniów oraz pozytywnego nastawienia do siebie i innych	Rozwijanie umiejętności interpersonalnych: <ul style="list-style-type: none"> - nawiązywania kontaktu z innymi, - negocjacji, - rozwiązywania konfliktów, - pracy zespołowej, - zachowań asertywnych (uczenie się przeciwstawiania naciskowi grupy rówieśniczej), - radzenia sobie w sytuacjach trudnych i umiejętności szukania pomocy. - Tworzenie okazji do wzajemnego poznania się poprzez imprezy ośrodkowe, szkolne, internatowe, klasowe, grupowe, środowiskowe.
		2. Wspieranie w dążeniu do rozwoju osobowości oraz świadomego kształtowania relacji społecznych.	- Praca w organizacjach działających w szkole i w internacie: Samorząd Uczniowski, Młodzieżowa Rada Internatu - Udział w imprezach organizowanych w Ośrodku. - Wyjścia na imprezy integracyjne. - Wolontariat. - Udział w zajęciach pozalekcyjnych. - Rozwijanie zainteresowań. - Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych).
		3. Pomoc uczniom w radzeniu sobie z emocjami.	- Warsztaty radzenia sobie ze stresem. - Zajęcia relaksacyjne. - Spotkania z pedagogiem, psychologiem szkolnym.

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			<ul style="list-style-type: none"> - Udział w zajęciach pozalekcyjnych. - Rozmowy indywidualne z wychowawcami i nauczycielami. - Zachęcanie do uczestnictwa w kołach zainteresowań oraz zajęciach sportowych.
		4. Stworzenie warunków umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie uczniów w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> - Znajomość regulaminów, wewnątrzszkolnego systemu oceniania i zasad obowiązujących w Ośrodku. - Dbanie o realizację obowiązku nauki – rozwijanie motywacji do nauki, umacnianie wiary w słuszność postępowania i we własne możliwości. - Organizacja pomocy koleżeńskiej w nauce. - Indywidualne podejście do ucznia. - Działalność uczniów w organizacjach: Samorząd Uczniowski, Młodzieżowa Rada Internatu - Wdrażanie do samokontroli i samooceny własnego zachowania.
		5. Edukacja dotycząca substancji uzależniających i mechanizmów uzależnień.	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty i szkolenia dla nauczycieli i wychowawców. - Warsztaty dla uczniów - Prowadzenie lekcji i zajęć ukierunkowanych na problemy uzależnień od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, leków, nikotyny, Internetu. - Prelekcje policji. - Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej. - Gazetki tematyczne, konkursy np. plastyczne.
		6. Diagnozowanie problemów uzależnień wśród uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie ankiet diagnozujących problemy uzależnień wśród uczniów. - Przedstawienie rodzicom wyników ankiet, dostarczanie informacji o przyczynach i objawach uzależnień, instytucjach świadczących pomoc.

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			<ul style="list-style-type: none"> - Obserwacja uczniów pod kątem uzależnień - Współpraca nauczycieli z wychowawcami i specjalistami. - Przekazywanie na bieżąco informacji dotyczących symptomów uzależnień wśród uczniów.
		7. Minimalizowanie zachowań ryzykownych.	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie i prowadzenie zajęć dotyczących rozwijania umiejętności interpersonalnych, efektywnej pracy w grupie, asertywności, budowania systemu wartości, wyznaczania celów życiowych, podejmowania decyzji, planowania czasu wolnego. - Zajęcia integracyjno – adaptacyjne dla uczniów klas I (radzenie sobie ze skutkami zmiany szkoły i środowiska), wycieczki i imprezy klasowe oraz grupowe. - Angażowanie uczniów w działalność pozalekcyjną i pozaszkolną. - Nawiązanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkoły w profilaktyce. - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać profesjonalną pomoc (np. ogólnopolska linia). - Kontakt z terapeutami i poradniami leczenia uzależnień.
		8. Współpraca z rodzicami w zakresie profilaktyki.	<ul style="list-style-type: none"> - Ankiety diagnozujące wiedzę, potrzeby, oczekiwania rodziców w zakresie radzenia sobie młodzieży w sytuacjach trudnych. - Współpraca z Radą Rodziców w zakresie planowania działań profilaktycznych w Ośrodku. - Stały kontakt wychowawców z rodzicami uczniów. - Uczestnictwo rodziców w organizacji imprez szkolnych (np. Studniówki, Dnia Dziecka) - Spotkania z rodzicami (wywiady, spotkania integracyjne,

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			rozmowy indywidualne).
		9. Uświadamianie konsekwencji spowodowanych nieprzestrzeganiem praw zasad i ustaw.	Ponoszenie konsekwencji złamania określonych przepisów: - Regulaminu Wychowanka Internatu, - Punktowego Systemu ocen z zachowania, - Statutu Ośrodka, - Realizacja procedur interwencji w sytuacjach ryzykownych dla uczniów.
10.	Kształtowanie zachowań pożądaných (edukacja społeczno – prawna)	1. Rozwijanie właściwego stosunku do wartości, norm i autorytetów przyjętych w społeczeństwie, kształtowanie wrażliwości moralnej.	- Rozmowy z uczniami na lekcjach wychowawczych, j. polskiego, WOS; - Zajęcia tematyczne w internacie; - Uczestnictwo w organizacjach uczniowskich działających w Ośrodku; - Wolontariat; - Aktywny udział uczniów w wydarzeniach kulturalnych;

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		2. Kreowanie postawy odpowiedzialności za swoje postępowanie.	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie z prawami i obowiązkami ucznia, - Znajomość ustaw i rozporządzeń (Aneks) - Ukierunkowanie wyborów dokonywanych przez uczniów, tak by były zgodne z prawem (rozmowy z uczniami, kontakt z rodzicami, informacja o poradach prawnych dla osób niepełnosprawnych) - Jasny system kar i nagród (dążenie do wyjaśniania motywów zachowań negatywnych i świadomej zmiany postępowania, wspieranie i nagradzanie zachowań pozytywnych); - Przeciwdziałanie zachowaniom przestępczym (łamaniu praw autorskich, piractwu komputerowemu...) - Informowanie o skutkach nieprzestrzegania norm moralnych, praw, regulaminów i zasad wynikających z ustaw oraz rozporządzeń; - Współpraca z Policją, Strażą Miejską;
11.	Kształtowanie świadomości i odpowiedzialności w sferze rozwoju seksualnego człowieka	1. Współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> - Prelekcja dla rodziców z przedstawieniem czynników, które mogą mieć wpływ na zachowanie ryzykowne młodzieży w internecie i w szkole (profilaktyka i zadania- głównie po stronie rodziców) - Zachęcenie rodziców do rozmów z dziećmi oraz do uczęszczania przez młodzież na lekcje wychowania do życia w rodzinie.
		2. Kontakty z młodzieżą.	- Warsztaty dla uczniów klas I-szych /osobno dziewczęta i

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			<p>chłopcy/ *„Co to znaczy, że jestem człowiekiem”(3 godziny na grupę) - Prowadzenie zajęć z wychowania do życia w rodzinie.</p>
		3. Ograniczenie sytuacji sprzyjających lekkomyślnym i ryzykownym zachowaniom.	<p>- Jasne określenie norm zachowań na terenie szkoły i internatu - Zakaz wchodzenia chłopców do sypialni dziewcząt i odwrotnie(na terenie internatu)</p>
		4. Działania wychowawczo – profilaktyczne nauczycieli i wychowawców	<p>- Pogadanki na godzinach wychowawczych oraz na spotkaniach z grupą w internacie - Promowanie pozytywnych wzorców, postaw życiowych (wspólne omawianie filmów, wydarzeń itp) - Rozmowy uświadamiające</p>
12.	Edukacja prozdrowotna	<p>1. Profilaktyka zakażeń wirusem HIV</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Utrwalenie wiedzy na temat sposobów zakażenia się wirusem HIV. ○ Przedstawienie przyczyn, objawów i przebiegu AIDS. ○ Kształtowanie umiejętności unikania sytuacji, które grożą zakażeniem. ○ Ukazanie szybkiego tempa rozprzestrzeniania się chorób przenoszonych drogą płciową. ○ Kształtowanie właściwego stosunku do ludzi chorych lub będących nosicielami wirusa HIV 	<p>Zgodnie z Programem Własnym Edukacji Prozdrowotnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzenie prelekcji wraz z pokazem multimedialnym dla wszystkich uczniów klas pierwszych szkół Liceum Ogólnokształcącego, Technikum masażu oraz Zasadniczych Szkół Zawodowych; co roku w listopadzie; - Przygotowanie i przeprowadzenie Międzyszkolnego Konkursu Wiedzy o AIDS dla wyżej wymienionych uczniów co roku na początku grudnia. - Pogadanki prowadzone na lekcjach wdż oraz biologii - Współpraca z wychowawcami
		2. Profilaktyka zakażeń wirusem HPV/	- Prelekcja z prezentacją multimedialną dla uczniów klas

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		<p>rak szyjki macicy</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z zakażeniami wirusem HPV i profilaktyki raka szyjki macicy wśród młodzieży ponadgimnazjalnej oraz ich rodziców i opiekunów. ○ Kształtowanie świadomości zdrowotnej młodzieży w zakresie roli profilaktyki wtórnej i pierwotnej raka szyjki macicy. ○ Motywowanie młodzieży do podjęcia roli liderów edukacji zdrowotnej w ich środowisku oraz wpływanie na zachowania zdrowotne rodziców i opiekunów, a zwłaszcza wzrost zainteresowania badaniami profilaktycznymi (na przykład badaniami cytologicznymi). 	<p>pierwszych wszystkich typów szkół ponadgimnazjalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z wychowawcami - Pogadanki w ramach lekcji biologii
		<p>3. Profilaktyka chorób wynikających z nieprawidłowych nawyków żywieniowych oraz zaburzeń odżywiania</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Przedstawienie przyczyn i skutków otyłości ○ Zasad prawidłowego żywienia ○ Znaczenia aktywności ruchowej dla zachowania zdrowia 	<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca wychowawców, nauczycieli wychowania fizycznego, nauczycieli z ZSZ Kucharz, psychologa, pedagoga i rodziców oraz objęcie opieką uczniów z problemami wynikającymi z zaburzeń odżywiania - Pogadanki podczas godzin wychowawczych i na lekcjach biologii - Organizacja Szkolnego Dnia Walki z Otyłością – październik - Przedstawianie informacji w formie plakatów/ gazetek

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		<ul style="list-style-type: none"> ○ Przyczyny, skutki i zapobieganie miażdżycy. ○ Anoreksja i bulimia – przyczyny, skutki i zapobiegania 	
		4. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym, w tym samobójstwom	<ul style="list-style-type: none"> - Wnikliwa obserwacja i znajomość uczniów (sytuacja zdrowotna, rodzinna, materialna) - Spotkania zespołu ds. pomocy psych.-ped. oraz zespołu wychowawczego (wnioski, zalecenia do pracy z danym uczniem, objęcie określonych uczniów opieką specjalistyczną)
13.	Wady postawy - działania rehabilitacyjno-rewalidacyjne w ramach zajęć korekcyjno-kompensacyjnych	1. Diagnostyka	<ul style="list-style-type: none"> - Typowanie uczniów do zajęć przez wychowawców klas podczas pracy Zespołu do Spraw Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej - Badanie statyki ciała oraz możliwości ruchowych uczniów. - Analiza orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. - Uwzględnienie wskazań lekarskich, dodatkowych dysfunkcji i jednostek chorobowych oraz zaleceń i przeciwwskazań okulistycznych w doborze ćwiczeń. - Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb ruchowych uczniów po wnikliwej diagnozie i analizie dokumentacji.
		2. Prowadzenie zajęć	<ul style="list-style-type: none"> - Korygowanie i powstrzymywanie pogłębiania się wad postawy ciała, biorąc pod uwagę warunki sprzyjające ich powstawaniu, charakterystyczne dla osób niewidomych i słabowidzących. - Stymulowanie harmonijnego rozwoju fizycznego. - Zwiększanie sprawności koordynacyjnej i kondycyjnej. - Utrzymywanie prawidłowych zakresów ruchomości i sprawności stawów. - Kształtowanie u uczniów nawyku prawidłowej postawy ciała

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			we wszystkich sytuacjach i czynnościach dnia codziennego.
		3. Poszerzanie wiedzy na temat dbałości o własne zdrowie oraz rozwijanie potrzeby ruchu	<ul style="list-style-type: none"> - Wdrażanie do troski o zdrowie poprzez właściwe i aktywne spędzanie wolnego czasu. - Poszerzanie wiedzy na temat własnego ciała, jego możliwości i ograniczeń związanych z problemami okulistycznymi i innymi jednostkami chorobowymi (otyłość, stan po operacjach ortopedycznych, mózgowo porażenie dziecięce). - Wdrażanie do samobadania jako sposobu na zdrowe i długie życie. - Rozwijanie prawidłowych nawyków żywieniowych i higienicznych.
14.	Zwiększanie aktywności fizycznej uczniów	1. Motywowanie uczniów do większej aktywności na lekcjach Wychowania Fizycznego	<ul style="list-style-type: none"> - Podnoszenie atrakcyjności zajęć na sali gimnastycznej i na basenie poprzez udział w zajęciach uczniów i nauczycieli - Dostosowanie zajęć do potrzeb , zainteresowań oraz możliwości uczniów (dostosowanie odpowiednich form oraz ćwiczeń do umiejętności uczestników) - Wyszukanie nowych form ćwiczeń (unikanie schematyzmu) - Stosowanie różnorodnych form i metod pracy - Urozmaicanie ćwiczeń poprzez stosowanie dużej ilości przyborów - Angażowanie uczniów do samodzielnego prowadzenia elementów lekcji (rozgrzewki, części końcowej lekcji) - Organizowanie spotkań ze znanymi sportowcami - Edukacja dotycząca dobrego wpływu ćwiczeń fizycznych na nasz organizm (poprzez zwiększenie endorfin)
		2. Rozwijanie zainteresowań i uzdolnień w wielu dyscyplinach i dziedzinach	Kształtowanie cech motorycznych takich jak: orientacja przestrzenna, koordynacja słuchowo - ruchowa, siła, szybkość,

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
		sportowych.	wytrzymałość; zwiększanie zakresu ruchu w stawach, aktywizację zaburzonych funkcji, zwiększenie elastyczności mięśni oraz percepcji ruchu, kompensowanie wady postawy, doskonalenie technik pływackich poprzez: <ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia na siłowni z elementami ćwiczeń korekcyjnych (trening funkcjonalny) - Lekkoatletyka (biegi krótkie, średnie i długie) - Fitness z elementami Zumbi - Gry zespołowe: Piłka nożna, Piłka siatkowa, Koszykówka (turnieje internatowe, szkolne) - Jazda na łyżwach i rolkach - Narciarstwo - Tenis z elementami ćwiczeń ogólnorozwojowych - Zajęcia na basenie
		3. Integracja ze środowiskiem społecznym	Uczestnictwo w zawodach krajowych i zagranicznych: <ul style="list-style-type: none"> - Showdown - Goalball - Nordic Walking - Jazda na łyżwach i rolkach w Zespole Szkół nr 14 we Wrocławiu oraz na lodowisku przy ul. Spiskiej we Wrocławiu
		4. Zajęcia rekreacyjne w terenie	- Piesze wycieczki krajoznawcze po Wrocławiu oraz spacer po parkach wrocławskich (edukacja regionalna, gry terenowe, poznawanie dziedzictwa kulturowego regionu)
15.	Zapobieganie przynależności do sekt	1. Zapoznanie uczniów ze zjawiskiem sekt i ich negatywnym działaniem (przez wychowawcę klasy, grupy, katechetę)	- Pogadanka, - Katecheza, - Konferencja,

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			- Filmy, książki, audycje
		2. Obserwacja, znajomość uczniów, reagowanie na niepokojące sygnały	- Pilny kontakt z rodzicami - Kontakt z psychologiem szkolnym
16	Zwiększenie bezpieczeństwa fizycznego uczniów	1. Działania w zakresie ochrony przeciwpożarowej	- Pogadanki z uczniami na godzinach wychowawczych oraz w grupach internatowych - Próbnny alarm ewakuacyjny (1 x w roku szkolnym) - Znajomość drogi ewakuacyjnej i zasad ewakuacji
		2. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniów w szkole i w internacie	- Znajomość dokumentacji medycznej (w tym okulistycznej) uczniów - Dyżury nauczycieli na korytarzach szkolnych w czasie przerw - Dyżury nauczycieli na stołówce szkolnej (w trakcie przerwy śniadaniowej i obiadowej) - Obecność wychowawców grup na stołówce podczas przerwy obiadowej oraz w czasie śniadań i kolacji - Współpraca z pielęgniarką szkolną oraz rodzicami - Nadzorowanie - przez wychowawców grup - przyjmowania leków uczniów (zgodnie z zaleceniami lekarza i upoważnieniem od rodziców) - Monitoring na terenie internatu - Współpraca z Ochroną Ośrodka - Postępowanie zgodnie z procedurami w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu - Objęcie uczniów zajęciami rewalidacyjnymi z orientacji przestrzennej (uzyskanie odpowiedniego zaświadczenia od instruktora orientacji przestrzennej o odbytym kursie i zdanym egzaminie) - Zgoda rodziców na samodzielne wyjścia ucznia

L.p.	Obszar	Działania	Sposoby realizacji
			<ul style="list-style-type: none"> - Znajomość i zachowanie zasad bezpieczeństwa w gabinetach zawodowych (regulamin poszczególnych pracowni) - Zapewnienie bezpieczeństwa uczniów podczas wyjść poza teren Ośrodka oraz podczas wycieczek szkolnych i internatowych

ANEKS

ANEKS – WYCIĄG Z AKTÓW PRAWNYCH STANOWIĄCYCH PODSTAWĘ DO WPROWADZANIA PROGRAMU PROFILAKTYKI:

1. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9.11.1995 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 298)

- **Art. 3.** Ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu realizowana jest przez kształtowanie polityki zdrowotnej, ekonomicznej i społecznej, do której należy:
  1. prawo niepalących do życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego;
  2. zdrowie przez propagowanie stylu życia wolnego od nałogu palenia papierosów i używania wyrobów tytoniowych;
  - 2a) działalność wychowawcza i informacyjna
- **Art. 5. 1.** Zabrania się palenia wyrobów tytoniowych, z zastrzeżeniem art. 5a:
  - 1) na terenie przedsiębiorstw podmiotów leczniczych i w pomieszczeniach innych obiektów, w których są udzielane świadczenia zdrowotne;
  - 2) na terenie jednostek organizacyjnych systemu oświaty, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, oraz jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej;
  - 3) na terenie uczelni;
  - 4) w pomieszczeniach zakładów pracy innych niż wymienione w pkt 1 i 2;
  - 5) w pomieszczeniach obiektów kultury i wypoczynku do użytku publicznego;
  - 6) w lokalach gastronomiczno-rozrywkowych;
  - 7) w środkach pasażerskiego transportu publicznego oraz w obiektach służących obsłudze podróżnych;
  - 8) na przystankach komunikacji publicznej;
- **Art. 13.1.** Kto pali wyroby tytoniowe w miejscach objętych zakazami określonymi w art. 5 podlega karze grzywny do 500 zł.

2. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26.10.1982 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1356, z późn. zm.)

- **Art. 14.** 1. Zabrania się sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych: na terenie szkół oraz innych zakładów i placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych i domów studenckich;
- **Art. 431.** 1. Kto spożywa napoje alkoholowe wbrew zakazom określonym w art. 14 ust. 1 i 2a (...), podlega karze grzywny.
2. Usiłowanie wykroczenia określonego w ust. 1 jest karalne.
3. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec przepadek napojów alkoholowych, chociażby nie były własnością sprawcy.

3. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29.07.2005 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 124 oraz z 2015 r. poz. 28)

- **Art. 58.** 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia albo umożliwia ich użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu lub nakłania go do użycia takiego środka lub substancji albo udziela ich w znacznych ilościach innej osobie, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
- **Art. 59.** 1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, udziela innej osobie środka odurzającego lub substancji psychotropowej, ułatwia użycie albo nakłania do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
2. Jeżeli sprawca czynu, o którym mowa w ust. 1, udziela środka odurzającego lub substancji psychotropowej małoletniemu, ułatwia użycie albo nakłania go do użycia takiego środka lub substancji, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.
3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
- **Art. 62.** 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
2. Jeżeli przedmiotem czynu, o którym mowa w ust. 1, jest znaczna ilość środków odurzających lub substancji psychotropowych, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.
3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

4. Kodeks Karny

- **Art. 208.** Kto rozpija małoletniego, dostarczając mu napoju alkoholowego, ułatwiając jego spożycie lub nakłaniając go do spożycia takiego napoju, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.